

הצעה לפעילות קהילתית בהרים יכולים להאמין

”וַיִּקְרָא ה' לְמֹשֶׁה אֶל־רֹאשׁ הָהָר, וַיַּעַל מֹשֶׁה”
שמות פרק יט, פסוק כ

פתיחה והסבר

הסיפור על מתן תורה מוכר וידוע, ובדרך כלל עיקר תשומת הלב נתונה למפגש הפלאי בין העם לאלוהיו ולמשמעותה של הברית שנכרתה שם ותכניה. אך מעט מאוד עסקו במיקום בו התרחש המעמד המכונן הזה - הר סיני. אמנם כמה מדרשים עסקו בשאלה מדוע ניתנה התורה על הר סיני כך למשל במדרש במדבר רבה נאמר:
”גאות אדם תשפילנו” (משלי כט/כג), זה תבור וכרמל, שבאו מסוף העולם, מתגאים לומר שאנו גבוהים ועלינו הקב”ה נותן את התורה.
ושפל רוח יתמך כבוד (שם), זה סיני, שהשפיל את עצמו לומר שאני נמוך, ועל ידי כך תמך הקדוש ברוך הוא כבודו עליו, ונתנה עליו התורה וזכה לכל הכבוד הזה, כמו שנאמר: וירד ה' על הר סיני. (שמות יט/כ):
במדבר רבה י”ג/ג

צניעותו של הר סיני ופשטותו נחשבו ליתרון בעיני חכמים, אך מדוע ניתנה התורה דווקא על ההר ולא בעמק או בנווה מדבר? מה יש דווקא בהר שמתאים לכריתת ברית נצחית שכזו?

חנה סנש כתבה ביומנה:

בשבת, השכם בבוקר, עליתי על ההרים מול כפר-גלעדי. סביבה נפלאה. וברעננות הבוקר הנפלא הבינתי למה קיבל משה את התורה על ההר. רק בהרים אפשר לקבל פקודה מלמעלה, כשרואים כמה קטון האדם, ובכל זאת מרגישים את הביטחון בקרבת האלוהים. על ההר מתרחב האופק בכל המובנים ומבינים את סדר העולם. בהרים יכולים להאמין וצריך להאמין. בהרים עולה השאלה מאליה: את מי אשלח? - שלח אותי! לשרת את הטוב והיפה.
- האוכל? (25 ביולי 1940)

נקודת המבט הרחבה, מאפשרת יצירה של חזון רחב, מאפשרת לראות למרחוק, ועבור חנה סנש ואולי גם עבור משה רבנו, היא גם דוחפת לעשייה למענה של התמונה הרחבה.

בפעילות זו נבקש להסיט את מבטנו אל תמונת העל הגדולה, ולבחון כיצד נקודת המבט בכלל ונקודת המבט מגבוה משפיעה על ההבנה שלנו את המציאות, את הדרך, את התקווה.
הפעילות המוצעת מתאימה לקהלים מגוונים, וניתן לקיימה בהתאמה לבני נוער, מבוגרים או במשותף, זו פעילות שכוללת דיון ומחשבה ולכן יש לקיים אותה בקבוצות קטנות יחסית. היא מתאימה במיוחד כהכנה לקראת אירועי שבועות.

- יש להכין כרטיסיות עם צילומים שלקוחים מ'גוגל ארץ', מספרי 'קו האופק' או מצילומי אוויר של המושב.
- יש הכין כרטיסיות נוספות עם משפטים העוסקים בראיה מגבוה כמו:
 - על הר אפשר להבין כמה אנחנו קטנים מול היקום
 - קשה לטפס על הר
 - מההר רואים את המכלול
 - מההר נראה שהכול פתוח
 - התרוממות רוח

הכנה

לאחר פתיחה והסבר על הקשר בין פעילות זו לבין מתן תורה (מומלץ עדיין לא לקרוא עם המשתתפים את דבריה של חנה סנש, בשלב זה), יש לפזר את התמונות וההגדים בחדר ולהזמין את המשתתפים לבחור תמונה אחת והגד אחד שמדברים אליהם ביותר כאשר הם חושבים על המבט מלמעלה.
לאחר הבחירה יש לבקש מהמשתתפים לחלוק את מחשבותיהם.

1. אלו תחושות מתעוררות בכם נוכח התמונות? (יש לעודד את המשתתפים לשתף גם בתחושות חיוביות וגם בתחושות מאיימות או מלחיצות)
2. מה לדעתכם משפיע על תחושות אלה?

**שאלות
להנחייה**

- לאחר הסבב הראשון אפשר להעמיק את הדיוק ולשאול:
3. איך אתם מבינים את הקשר בין התחושות שאתם חשים בהר, לבין קבלת התורה, קבלת מערכת חוקים מחייבת? (סתירה? חופש מול הגבלה? השלמה? צורך?)

יש להניח שתעלה תמונה מורכבת בה גם נקודת המבט הרחבה והגדולה ואולי גם תחושת ההוד יעלו אך אולי גם ההבנה כי מרחוק קשה לדעת את הפרטים הקטנים.
אפשר להשתמש בסרטון זום בכדור הארץ, שמדגיש את ההבדל בין התמונה ממרחקים שונים ולחזור ולשאול כיצד סרטון זה משפיע על הבנתם את הבחירה לתת תורה על ההר.

לצפייה בסרטון
סרקו את הברקוד <<<

לסיום הדיון הקבוצה תצא לצילום של המושב מגבוה, בעזרת רחפנים (ובהתאם לחוק...), מנקודת תצפית גבוהה וכדומה. מומלץ לצלם לא רק את המושב בכללותו אלא גם חלקים מתוכו, אולי אפילו חפצים אותם אפשר לצלם מבניין מעט גבוה.

עם תוצאות הצילומים אפשר לעשות כמה דברים שיאפשרו לכלל המושב להתחבר אל הפעילות שנעשתה בקבוצה קטנה:

1. אפשר להציג את הצילומים במצגת בזמן הטקס במושב, ולספר למשתתפי הטקס על הפעילות שהתקיימה, אפשר לשלב בהסבר גם את שירו של יורם טהר-לב (מצורף בסיום)
2. אפשר ליצור חידון אינטראקטיבי (בסיוע קהוט) במהלך הטקס המושבי או חגיגה מושבית אחרת
3. אם מקיימים את הפעילות מספיק זמן מראש, אפשר לשלוח את התמונות לחברי המושב ולהוסיף שאלה עליה יתבקשו לענות בשאלון גוגל: אלו תחושות עולות בכל לנוכח תמונות אלו של המושב?
מהתשובות המעניינות אפשר ליצור קטע קריאה, מעין שיר (כדומה ל'שיר הסטיקר' המורכב מציטוטים של סטיקרים שונים) ולקרוא אותו בטקס שבועות.
4. אפשר להזמין את המשתתפים בעצמם לכתוב (יחד או כל אחד לעצמו) את תחושותיהם מול התמונות ואת החיבור שהם חשים בין אלו לבין חג מתן תורה.

זאת הארץ | מילים: יורם טהרלב

זאת הארץ

בלי מילים

אלף צורות, אלף צבעים, נחלים, כבישים,
קמרונות ועיקולים.

ואפשר לראות את קו השבר, קו האופק,
וקו האור, וקו פרשת המים.

ארץ מלמעלה, ארץ ללא שמיים.

הירדן, הירקון, הבקעה, הערבה, המכתש.

הר נחתך, צל נופל, נחל יבש,

ממטרות, שדה פורח.

הוי ארצי מולדתי, הר טרשים קרח

זאת הארץ

והיופי כשהוא לעצמו, משחק של צורה וצבע,

הציור המופשט, אבסרקט של הטבע.

המוזיקה הזורמת בשפכי הנחלים

אוכפי ההרים, רכסים, ותלים.

זאת הארץ.

גם אם עברת אותה לאורכה, לרוחבה, אי שם בחיים

בתנועת הנוער, בצבא, עם חבריך, עם ילדיך,

גם אם חצית אותה כשהמפה לצידיך וההגה בידיך,

רק כשאתה רואה אותה מן הגבהים אתה

מבין איך מתבונן בה אלוהים.

© כל הזכויות שמורות למחברים ולאקו"ם

